

Obduktion - En hjärtefråga?

Även om vi under 2014 återgår till SKK's program avseende HD-röntgen (röntgenundersökning för att upptäcka höftledsdysplasi) bör vi vara medvetna om att det finns en hjärtfond i vår klubb som fortfarande fyller en viktig uppgift.

Varför ska vi låta obducera våra älskade hundar? Frågan är provocerande, men ändå viktig att ställa. Det finns naturligtvis många skäl till att man inte orkar ta ställning till detta i sorgens ögonblick, men en obduktion ger oss goda möjligheter att fastställa den verkliga dödsorsaken. Genom att at det ansvaret kan vi se till att vårt avelsarbete inom rasen förbättras genom att inte låta djur med olämplig genetisk disposition för exempelvis Dilaterad Cardiomyopati (DCM) få fortsätta som avelsdjur.

I hjärtfondens stadgar kan man läsa följande: "§ 3. Ersättning för obduktion utbetalas med 50% av obduktionskostnaden mot uppvisande av intyg/utlåtande samt kvitto". Trots detta obduceras för få hundar för att vi ska kunna få ett tillfredsställande veterinärmedicinskt underlag. Kan det vara så att denna ersättning är för låg för att det ska motivera medlemmarna att fatta ett beslut om obduktion?

Jag tar mig friheten att i följande text upprepa det jag skrev i jubiléumsutgåvan 2013 Dilaterad Cardiomyopati (DCM)

I november 2004 beslutade SGDK att det skulle instiftas en fond vars huvudsakliga syfte ska vara att möjliggöra fler obduktioner av grand danois för att framför allt kartlägga förekomst av olika hjärtsjukdomar, främst cardiomyopati, hos rasen. Det här skriver dåvarande ordförande Jens Myrman om, i "Ordförandes rader", i GD-Nytt 1/05.

SGDK valde vid denna tidpunkt att utträda ur SKKs hälsoprogram avseende höftledsdysplasi (HD) till förmån för en fokusering på hälsoarbete med hjärtsjukdomar. Med anledning av sjukdomens höga dödlighet och ärftliga belastning ansågs det vara av största vikt att prioritera detta. Hjärtfonden startades med stort stöd från SKKs Avelskommitté.

Dilaterad kardiomyopati (DCM) eller congestiv kardiomyopati är olika namn på samma sjukdom. Vid denna sjukdom är hjärtats pumpförmåga nedsatt genom att hjärtmuskeln är förtunnad och inte förmår att dra ihop sig ordentligt. Detta leder till att kammare och förmak blir förstorade. Andfåddhet, hosta samt svullnad i kroppen uppstår. Det sker en tryckstegring på den venösa sidan av blodomloppet, vilket leder till att man ser svullna blodkärl på halsen (halsvenstas). Avmagring är också ett symptom på hjärtats ineffektiva arbete, då det ineffektiva hjärtat måste arbeta mycket hårt. Hos vissa hundar kan även blåsljud uppträda. Sjukdomsförloppet är relativt snabbt. En sjukhistoria på ca 2 veckor är inte ovanlig.

Röntgenundersökning visar ett förstorat hjärta och vid en ultraljudsundersökning av hjärtat kan man konstatera att vänster kammare rör sig sämre. Behandling inriktas på att lindra symptomen genom att minska saltet i kosten samt att ge vätskedrivande medicin, digitalis (som stärker hjärtmuskeln) och betablockerare (sänker belastningen på hjärtat).

I GD-Nytt nr 4/2007 skriver Avelskommittén att DCM är den vanligaste förekommande formen av hjärtmuskelsjukdom och en viss överrepresentation ses hos hanhundar. DCM drabbar främst unga hanhundar i åldern 6-14 månader. För att fastställa DCM krävs ultraljudsundersökning av hjärtat, men detta påvisar endast hur hunden mår vid undersökningen. Då DCM har ett mycket snabbt förlopp kan en sådan undersökning inte ge några framtida garantier. EKG (elektro kardiografi) kan påvisa rytmrubbningar, men dessa är inte specifika för DCM, även om förmaksflimmer är den vanligaste hjärtrytmrubbningen vid DCM. Prognosen för hundar som fått diagnosen är mycket dålig, endast 25-40% överlever i 6 månader, men det finns de exemplar som levt upp till 2 år efter diagnosen.

Obduktion för att göra mikroskopiska undersökningar av förändringar i hjärtat är det som krävs för att få en slutgiltig diagnos. Detta är anledningen till att hjärtfonden vill medverka till att möjliggöra obduktion av så många grand danois som möjligt. På sikt hoppas man därmed kunna

bidra med ytterligare kunskap om cardiomyopati vilket skulle kunna leda till tidigare upptäckt av sjukdomen, kunskap om arvs gången och i bästa fall även kunskap för att i framtiden kunna identifiera anlagsbärare.

I samband med en grand danoiskonferens i Västerås 19/4 2008 föreläste Professor Jens Häggström om DCM. Han redogjorde då för projektet "Vi letar efter gener som orsakar dilaterad kardiomyopati hos grand danoishundar" LUPA är namnet på detta europeiska samarbetsprojekt (med start 1/1 2008) som går ut på att identifiera genetiska orsaker till mänskliga sjukdomar. Hunden är i detta sammanhang ett mycket lämpligt djur att studera eftersom det finns ca 400 hundraser, som genom avel kommit att uppvisa en stor artvariation trots stor ge-

netisk likhet. Man vill, genom att samla in DNA från hundar, studera diabetes, cancer, inflammatoriska sjukdomar, epilepsi samt inte minst hjärtsjukdomar. Här kommer bland annat DCM in i bilden. Genom att samla in blod (4 ml) från friska äldre hundar (över 8 år) samt hundar med säkerställd DCM, har man skaffat sig verktyg för den genetiska kartläggningen. Statusuppdatering i projektet 2012, visar att minst tre tydliga genetiska regioner inom arvsmassan hos grand danois är förknippade med hjärtsjukdomen DCM. Det verkar inte vara samma regioner av arvsmassan som är inblandade i sjukdomen som hos irländsk varghund och newfoundland hund. Symptomen för sjukdomen är desamma, men den genetiska bakgrunden är specifik för varje ras.

Magnus Hober

Är det någon speciell fråga du önskar att vi tar upp i veterinärspalten är du välkommen att höra av dig till redaktionen på redaktor@sgdk.se